

АНВАР ИСМАИЛОВ АТЫНДАҒЫ КӘСІПТІК КОЛЛЕДЖ

БЕКТЕМІН
Колледж директоры
Исмаилова Г.К
29.08.2022 ж

ОҚУ ЖҰМЫС БАҒДАРЛАМАСЫ

Пән/модуль атауы : Жаратылыстану және дүниетануды оқыту әдістемесі
Мамандық: 0105000 – «Бастауыш білім беру»
Біліктілік: 0105033 «Шетел тілінен бастауыш білім беру мұғалімі»
Оқыту нысаны: күндізгі 9 сынып , негізгі білім базасында
Жалпы сағат саны : 64

Әзірлеуші (лер) :Исматуллаева Ә.М

Оқу-әдістемелік кеңесі отырысында қаралды және мақұлданды
2022ж. "27". 08 № 1 хаттама

Колледж әдіскері:Исматуллаева Ә.М

«Мектепке дейінгі және бастауыш білім беру» пән бірлестігінің отырысында қаралды және мақұлданды
2022 ж. "26 ". 08 № 1 хаттама

Пән бірлестік төрағасы : Шонкебаева М.А

Ақсукент 2022 ж

Түсіндірме жазба

Пән/модуль сипаттамасы:

Жұмыс оқу бағдарламасы ҚР БҒМ Техникалық және кәсіптік білім беру мәселелері бойынша Республикалық оқу-әдістемелік кеңесінде «31»03.2017 жылғы № 1 хаттамасымен бекітілген үлгілік оқу бағдарламасы негізінде жасалған.

Бұл пәннің негізгі мақсаты-қазіргі заман педагогика ғылымдарының талаптарына сай эстетикалық және кәсіби білікті бастауыш сынып мұғалімін даярлау

Пәннің міндеттері:

- әлемнің ғылыми жаратылыс картинасының компоненттерін, табиғаттағы зат және энергия айналымын, жалпы физикалық географиялық элементтердің заңдылықтары, экология және биосфера, Қазақстан табиғатына жалпы шолу;

- оны адамдардың пайдалануы туралы ұғымдарды қалыптастыру;

- дүниетану пәні, оны оқыту әдістемесіндегі негізгі мақсаттар туралы түсінік беру.

« Жаратылыстану және дүниетануды оқыту әдістемесі» пәні бойынша жұмыс оқу бағдарламасын іске асыру үшін оқытуды ұйымдастырудың дәріс, семинар, тәжірибелік сабақтар, бақылау сабақтары, саяхат, білім, білік, дағдыларын байқау, мектеп жасындағы учаскеде және « тірі табиғат мүйісінде» жұмыс және басқа түрлері ұсынылады.

Оқу материалы мазмұнының ерекшелігі мен күрделілігіне байланысты әңгіме, пікір сайыс, жағдайлық мәселелерді шешу, өндірістік жағдайларды талдау, ролдік және әскерлік ойындар, материалды рәсімдеу және басқа да оқыту әдістері ұсынылады.

Пәнді оқыту барысында ынтымақтастық, білім беруді ізгілендіру, проблемалық оқыту, ойын, дидактикалық бірліктерді ірілендіру, модульдық, ақпараттық коммуникациялық, ұжымдық топтық оқыту технологияларын қолдану ұсынылады.

Танымдық іс әрекеттерді ұйымдастыру нысаны ұсыныстық сипатта болады.

Бөлім мен тақырыптың тізбесі оқытылатын тақырыптарды кеңейту және тереңдету жағына қарай өзгертілуі мүмкін.

Қалыптастыратын құзіреттілік: Дүниетануда әр бір оқушының ерекшелігін, жалпы физикалық география элементтерін, бастауыш кластағы дүниетану курсының міндеттерімен мазмұнын, оқушылардың өмірлік іскерлікпен дағдыларды игеруге жетелейтін процесінің жетекшілігін, АКТ функционалдық мүмкіндіктерін жүзеге асыратын процестерін жүзеге асырудың тәсілдері, дүниетану оқулығын және әдістемелік құралдарын ақпаратты өңдеуді қалыптастырады.

Постреквизиттер: Жаратылыстану және дүниетануды оқыту әдістемесі. Байқау және бақылау практикасы, диплом алды практикасы.

Пререквизиттер: Педагогика, психология, биология, физика, география, жаңа педагогикалық технологиялар, анатомия, физиология және мектеп гигиенасы, бейнелеу өнері, математика, этнопедагогика, әдебиет, ана тілі, дене тәрбиесі, музыка, мәдениеттану, жаңа педагогикалық технологиялар, критериялды бағалау технологиялары.

Оқытуға қажетті құралдар, жабдықтар : Интерактивті тақта, жаратылыстану және дүниетануды оқыту әдістемесі пәніне арналған әдістемелік құралдар, электронды оқулықтар.

Оқытушының байланыс ақпараты:

Ф.И.О. : Исматуллаева Алия Муратовна

тел.: 87018189325

e-mail: muratovnaali@mail.ru

Жаратылыстану және дүниетануды оқыту әдістемесі

№	Сабақ тақырыптары.	Барлығы	Теория	Практика
	I Бөлім. Жалпы физикалық географияның элементтері			
1	Жер-күн жүйесінің планетасы	2	2	
2	Сұлба және карта	2	2	
3	Көкжиек туралы ұғым. Жердің тәуліктік және жылдық айналуы.	2	2	
4	Литосфера	2	2	
5	Гидросфера	2	2	
6	Атмосфера	2	2	
	II Бөлім. Биосфера			
7	Тірі табиғат және жалпы биосфера туралы ұғым.	2	2	
8	Өсімдіктер	2	2	
9	Жануарлар	2	2	
10	Мен және қоғам. Адам	2	2	
11	Тарих толқынында. Құқық міндеттері	2	2	
	III- бөлім Табиғат жағдайлары және олардың әсері. Туризм.			
12	Қазақстан табиғатына жалпы шолу	2	2	
13	Қазақстан табиғат зоналары	2		2
14	Қазақстанның ішкі сулары және су ресурстары	2		2
15	Туған өлке табиғаты.	2		2
16	Қазақстанда табиғатты қорғау.	2		2
17	Қазақстандағы туризм	2	2	
18	Қазақстанда ерекше қорғалатын аумақтар	2	2	
	IV-Бөлім. Дүниетануды оқыту әдістемесі.			
19	Бастауыш сыныптағы дүниетану курсынан міндеті мен мазмұны.	2	2	
20	Дүниетану стандартын және оқулықтарын талдау	2	2	
21	Дүниетанудан пәнаралық байланыс	2	2	
22	Оқытудың әдістері мен тәсілдері	2	2	
22	Табиғи көрнекі құралдармен жұмыс	2	2	
24	Дүниетану сабақтарында әңгімелесу және әңгіме	2		2
25	Дүниетану түсініктерімен ұғымдарын қалыптасуы және дамыту.	2		2
26	Жекеленген табиғат құбылыстарын қабылдау	2		2
	Барлығы:	52	38	14

Жаратылыстану және дүниетануды оқыту әдістемесі курсының мақсаты міндеттері.

Мақсаты:

I бөлім. Жалпы физикалық географияның элементтері

1.1 тақырып. Жер - Күн жүйесінің планетасы. 2-сағат теориялық сабақ

Жердің Күн жүйесіндегі жайы. Ғарышты зерттеу. Жердің физикалық қасиеттері. Жердің шар тәрізділігінің дәлелділігі. Жердің тәуліктік айналымы.

№1 практикалық жұмыс. Жердің өз осінен және Күн айналасынан қозғалысы туралы тәжірибе.

1.2 тақырып Сұлба және карта. 2-сағат тәжірибелік сабақ

Бағдарлау. Сұлба. Географиялық карта, глобус.

№2 практикалық жұмыс. Жергілікті жердің жоспарын құру.

1.3.тақырып. Көкжиек туралы ұғым. Жердің тәуліктік және жылдық айналуы. 2-сағат тәжірибелік сабақ

Градус торы.Жергілікті жерде ендік пен бойлықты анықтау.Жергілікті жіне белдеулік уақытты анықтау.Көктемгі және күзгі күннің теңелуі.

1.4.тақырып. Литосфера. 2 сағат теориялық сабақ

Жер қабығы.Литосфера.Жердің жасы.Жер шарының жоғарғы бетін өзгертетін ішкі процестер.Жер бетінің бедері.Минералды пайдалы қазбалар.

№3 практикалық жұмыс.

Минералдар мен тау жыныстарымен жұмыс, олардың қасиеттерін анықтау.

Жердің физикалық картасы бойынша құрлықтың рельефіне шолу жасау.

Қазақстанның контурлық картасында пайдалы жер қазбалардың орындарын белгілеу.

1.5.тақырып.Гидросфера. 2 сағат тәжірибелік сабақ

Судың табиғаттағы және халық шаруашылығындағы маңызы. Дүниежүзілік мұхит. Теңіздер. Мұхиттар мен теңіздер суының қозғалысы. Құрлық суы. Өзендер. Көлдер мен батпақтар. Табиғаттағы су айналымы. Суды қорғау.

№ 4 практикалық жұмыс. Қарапайым және артезиан кудыетарын, жерасты сулары мен көздерін сызбаларын салу. Қазақстанның физикалық картасынан өзендер мен көлдерді зерттеу. Қазақстанның контурлық картасында өзендер мен көлдерді белгілеу.

1.6 тақырып Атмосфера. 2 сағат теориялық сабақ

Атмосфераның құрамы мен құрылысы. Атмосфераның жылынуы. Атмосфералық қысым. Ауа массалары мен фронттар. Циклондар мен антициклондар. Ауа-райы. Климат.

№5 практикалық жұмыс. Бақылау күнтізбесін өңдеу, қорытындысын шығару, жинақтау және безендіру. Ауа райы белгілерін жазу және оларды талдау.

II бөлім. Биосфера. 12-сағат

2.1тақырып .Тірі табиғат және жалпы биосфера туралы ұғым.

2-сағат теориялық сабақ

Тірі табиғат және жалпы ұғым. Биосфера туралы қазіргі түсінік. Биосферадағы географиялық заңдылық.Тірі табиғаттың дене құрылысы.Ағзалардың көбею формалары.

2.2 тақырып Өсімдіктер.2-сағат теориялық сабақ

Өсімдіктердің морфологиясы мен физиологиясы жөніндегі негізгі мәліметтер. Өсімдіктер көбеюінің түрлері. Өсімдіктер систематикасы. Жергілікті жердің өкілдеріне қысқаша сипаттама. Өсімдіктерді топтастығы, орман, шалғын, дала өсімдігі.

2.3.тақырып Жануарлар.2-сағат теориялық сабақ

Жануарлар морфологиясы мен физиологиясы бойынша негізгі мәліметтер. Жануарлардың түрлері. Жергілікті жануарлардың әртүрлі өкілдеріне қысқаша сипаттама. Гербарий, коллекциялар бойынша өсімдіктер мен жануарларды анықтау. Жапырақтары, гүлдері, жемістері және құрамдары бойынша жергілікті флораның көбірек тараған түрлерін анықтау

2.4. тақырып Мен және қоғам.Адам 2-сағат тәжірибелік сабақ

Жер шарындағы өсімдіктер мен жануарлардың орналасуы. Ендік зоналық заңы. Жер шарының экогеографиялық аймақтары туралы ұғым.

2.5 тақырып Тарих толқынында.Құқық міндеттері.2-сағат теориялық

Тарихи еңбектердегі ежелгі адамдар.Адамды адам еткен еңбек.Қоғамда адамдарды не біріктіреді.Өмір сүру құқығы.

III бөлім. Табиғат жағдайлары және олардың әсері. Туризм. 8-сағат.

3.1. тақырып Қазақстан табиғатын жалпы шолу.2-сағат теориялық сабақ

Қазақстанның жер бедерінің ерекшеліктері. Жазықтар мен ойпаттар. Үстүрттер мен қыраттар. Аласа таулы өлкелер. Биік таулы өлкелер. Қазақстанның пайдалы қазбалары. Қазақстанның климаты. Ішкі сулары мен су ресурстары.

3.2. тақырып Қазақстанның табиғат зоналары. 2-сағат тәжірибелік сабақ

Орманды дала және дала зонасы. Шөл, шөлейт зонасы. Жер бедері. Климаты. Суы. Топырағы. Өсімдігі. Жануарлары. Халықтың жерді пайдалану.

Табиғат зоналарын картадан анықтау және картаға түсіру мен жұмыс істеу

Әдебиет және оқу құралдары:

Негізгі

1. «Бастауыш кластарда дүниетануды оқытудың теориялық негізі» Қ.Аймағанбетова. - Алматы: Балауса, 2003.
2. «Основы естествознания» Г.П.Илюхин, Т.А.Ашимов -Алматы: Дарын, 2004.
3. «Разноуровневые проверочные работы по естествознанию» 1-4 классы.
4. Жаратылыстану негіздері мен дүниетану әдістемесі. М.К.Естурсинова, Ш.С.Набидоллина. -Астана: Фолиант, 2007.
5. Уроки на природе К.А.Жанабердиева. -Алматы: Ғылым, 2001.

Қосымша

1. «Айналаны қоршаған орта. Экология» А.Е.Манкеш. Әдістемелік нұсқау
2. Алматы: Алматы кітап, 2003.
3. «Қоршаған ортаны қорғау» нормативтік актілер жиынтығы. -Алматы, 2004.
4. «Экология негіздері» Ж.Ж.Жатқанбаев. -Алматы, 2004.
5. «Экология» И.А.Шамилева. -Москва: Владыс, 2004.
6. ҚР бастауыш білімнің мемлекеттік стандарты. 2007.

Оқытуға қосымша ұсынылатын материалдар

1. Оқу әдістемелік кешені.
2. Бағдарламамен қамтамасыз ету.
3. ТОҚ (бейне материалдары).
4. Плакаттардың (кестелердің, сызбалардың, сұлбалардың және т.б) тақырыптық жинағы.
5. Шынайы немесе табиғи объектілер/үлгілер (жабдықтар, механизмдер, айлабұйымдар, құралдар).